

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Trond Langseth

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner	

Omlegging av privat vei i Ervika - bygging av vei over dyrka mark

Vedlegg:

- 1 Avtale om makeskifte for veigrunn mellom Bjugn kommunes eiendom gnr. 32, bnr. 1 og eiendommen gnr. 32, bnr. 11 eier Sølvi Klausen og Sven Arne Klausen
- 2 Redegjørelse for omlegging/opprusting av privat vei ved Ervikhaug
- 3 Sluttrapport for åpning av øvre del av Venesveien i Ervika
- 4 Utsnitt av gårdskart for gnr. 32, bnr. 11 i Bjugn

Sakens bakgrunn og innhold

Etter orientering i landbruksnemnda våren 2011 om bygging av vei over dyrka mark på gnr. 32, bnr. 11 i Bjugn, ønsket medlemmer i landbruksnemnda at dette ble tatt opp som sak i nemnda, slik at man kan få belyst saken godt, og evt. fatte et vedtak eller gi en uttalelse i saken. Ved bygging av vei etc. over dyrka jord skal det innhentes tillatelse i henhold til jordlovens § 9, og det er ikke gjort i dette tilfellet.

Bakgrunnen er en tvist om bruk av vei som går over gnr. 32, bnr. 11 i Ervika i Bjugn. Lokale krefter protesterte mot at veien ble stengt for ferdsel. De mente at veien fortsatt måtte være åpen for motorisert ferdsel. Kommunen mente også - ut fra historikken - at veien måtte være åpen for ferdsel, men ikke motorisert ferdsel.

Jordskifteretten slo fast i dom 22. januar 2009 at kommunen er eier av veien. Jordskifteretten tok ikke stilling til spørsmålet om allmenn ferdselsrett. Domsslutningen var følgende:

- 1 *Grunniendomsretten til den omstridte delen av Venesveien tilhører Bjugn kommune som eier av gnr/bnr 32/1. Veibredden er 3 meter målt 1,5 m til hver side ut fra midtlinja for veien i slik den ligger i dag.*
- 2 *Jordskifteretten har ikke behandlet påstanden om allmenn ferdselsrett. Iht. jordskifteloven § 88 a har ikke Bjugn kommune partskompetanse for jordskifteretten i dette spørsmålet.*
- 3 *Sølvi og Sven Arne Klausen dekker som eiere av gnr/bnr 32/11 sine egne saksomkostninger.*

Kommunen og grunneier kom etter dette til enighet om at veien blir lagt om, slik at den går i rett linje over jorden. Kommunen bekoster materiell (gjerde, skilt etc) og veien stenges for motorisert ferdsel. Se vedlegg for mer utfyllende informasjon om bakgrunn.

Rettslig utgangspunkt, jordlovens § 9:

Dyrka jord må ikke brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikke disponeres slik at den ikke blir egnet til jordbruksproduksjon i framtiden.

Det kan i særlige tilfeller gis dispensasjon dersom det etter en samlet vurdering av forholdene finner at jordbruksinteressene bør vike. Ved avgjørelsen skal det bl.a. tas hensyn til godkjente planer etter plan- og bygningsloven, drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket, kulturlandskapet og det samfunnsgagnet en omdisponering vil gi. Det skal også tas hensyn til om arealet kan føres tilbake til landbruksproduksjon. Det kan kreves lagt fram alternative løsninger.

Omdisponeringssamtykke kan gis på slike vilkår som anses nødvendige av hensyn til de for mål som jordloven skal fremme. Omdisponeringssamtykket faller bort dersom arbeidet for å nytte jorda til det aktuelle formålet ikke er satt i gang innen tre år etter at vedtaket er fattet.

Administrasjonens vurdering

Det er kritikkverdig at saken ikke er sendt jordlovsmyndighetene til behandling etter jordlovens § 9, som omhandler omdisponering av dyrka jord.

En er usikker på om en omdisponering hadde blitt godkjent dersom saken hadde blitt sendt til behandling etter jordloven. Dersom en ser bort fra omstendighetene (en langvarig strid, og en løsning regissert av Jordskifteretten) ville det etter alle solemerker ha blitt avslag. Veien fulgte tidligere i stor grad utkanten av fulldyrka mark. Etter omleggingen skjærer den rett over fulldyrka mark, noe som uten tvil utgjør en driftsmessig ulempe for landbruket. Noe av arealet som nå ligger mellom ny og gammel vei er bl. a. lite aktuelt å pløye.

Hvis saken hadde blitt sendt jordlovsmyndigheten etter at den med jordskifteretten som dommer var ferdig forhandlet, kunne nok samtykke til omdisponering likevel blitt gitt. Dette ville i så fall vært på grunn av den omfattende prosessen med å finne en omforent løsning, samt "det samfunnsgagnet en omdisponering vil gi".

Dersom landbruksmyndighetene hadde vært inne i bildet tidligere, kunne imidlertid saken ha tatt en annen retning. Det ville ha blitt jobbet mer for å finne andre løsninger. Det burde ha vært funnet en løsning som i større grad ivaretar landbrukets interesser.

I denne spesielle saken kan en likevel forstå hvorfor søknad om samtykke til omdisponering ikke ble sendt. Det er forståelig at grunneier - som har ansvaret for å søke om omdisponering av dyrka jord - har ment at dette ble ivaretatt, i og med at omlegging av veien var fremforhandlet med kommunen, som også er jordlovsmyndighet.

Lederens innstilling

Ørland/Bjugn landbruksnemnd tar saken til orientering. Det er uheldig og beklagelig at det i denne saken ikke er søkt om omdisponering av dyrka jord i henhold til jordlovens §

9. Ut fra sakens spesielle omstendigheter forutsetter nemnda at dette var et engangstilfelle.